

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 30

Olsztyn, Środa 6 lutego 1946 r.

Rok II

Wiecej obiektywizmu

Dzisiejsze depesze przynoszą znamienne wiadomości: cały świat odczuwa dotkliwy powojenny kryzys żywnościowy.

Bogata, potężna Anglia boryka się z ogromnymi trudnościami, zmuszona do coraz dalszych ograniczeń w przydziałach żywnościowych dla ludności, które osiągnęły znów poziom z czasów wojny i niemieckiej blokady.

Zaniepokojony świat radzi, szukając pilnie środków zaradczych.

Wiadomości te powinny budzić w nas poważne refleksje.

I u nas nie jest dobrze. I my borykamy się z olbrzymimi trudnościami. Ale...

Wraz z nami cierpi cały świat, najbogatsze, najzasobniejsze i nie zniszczone nawet stopą wojny kraje.

Polska przed rokiem dopiero została wyzwolona z najczarniejszej niewoli. Montujemy nasze państwo od nowa i od podstaw. Kraj cały jest straszliwie zniszczony. Odbudowujemy dopiero przemysł, transport, porty i liczne miasta. Brak nam inwentarza rolnego.

Na tle obiektywnie ocenianej sytuacji wewnętrznej Polski i w zestawieniu z kłopotami gospodarczymi innych państw — możemy i musimy sobie powiedzieć:

— Nie najgorzej gospodarujemy, nie najgorzej pracujemy, nie najgorzej dajemy sobie radę z bezprzykładnymi w historii trudnościami.

Stwierdzenia te napawają nas słuszną dumą narodową i wiarą we własne siły i zdolności. Równocześnie zaś stanowią zachętę i podniecie do dalszych wysiłków, do twardej, nieustępliwej walki o lepsze jutro Narodu i Państwa.

Niewątpliwie jedni z pierwszych osiągniemy po wojnie równowagę. Ale ani na chwilę nie wolno nam tracić obiektywizmu, który stanowi najskuteczniejszy oręż przeciwko wszelkiej wrogiej nam propagandzie defetyzmu, który usiłuje w nas wytworzyć zabójczy kompleks niższości.

Wł. M.

Czy grozi światu kryzys żywnościowy

W Anglii sytuacja przypomina okres wojenny

London 6. II. (Obsł. wł.) W Izbie Gmin minister wyżywienia oświadczył, iż sytuacja żywnościowa w Anglii pogorszyła się, stając się podobną do ciężkich czasów wojennych.

Nastąpiło to wskutek zmniejszenia się dowozu o 1/4 miliona ton, oraz wysyłki do Europy 1888 tys. ton artykułów żywnościowych.

Również prasa angielska zajmuje

się kryzysem żywnościowym świata, nawiązując do obniżenia racji żywnościowej w Anglii do poziomu wojennego.

Brak żywności spowodowany został głównie suszą w r. ub. Kryzys musi być opanowany, ponieważ niepodobniestwem byłoby zginąć z głodu po wygraniu wojny.

London 6. II. (Obsł. wł.) Rząd

brytyjski, doceniając krytyczną sytuację żywnościową świata, wniesie pod obrady ONZ sprawę rozwiązania kryzysu w płaszczyźnie międzynarodowej.

Rząd amerykański również żywo interesuje się sytuacją żywnościową świata, w związku z czym mówi się o wprowadzeniu racjonowania żywności w Ameryce.

London 6. II. (Obsł. wł.) Dziś wieczorem zbierze się wielka piątka dla omówienia sytuacji żywnościowej świata.

London 6.2. (obsł. wł.) Dyrektor naczelny UNRRA, Lehman, oświadczył w Waszyngtonie, że położenie żywnościowe w Europie budzi wielkie obawy.

Szczególnie groźną jest sytuacja w krajach wyzwolonych z powodu braku pszenicy i innych artykułów żywnościowych.

Znamienny artykuł

London 6.2. (obsł. wł.) W czasopiśmie rosyjskim «Bolszewik» przewodniczący prezydium Rady Najwyższej ZSRR Kłalinin zamieścił artykuł, w którym ostro potępia tak zwany reakcyjny socjalizm, jaki daje się zaobserwować w Niemczech i we Francji. Socjalistów tego typu porównuje Kłalinin ze zmarłym przed wojną socjalistą belgijskim Vanderveldem.

Obrady w Radzie Bezpieczeństwa trwają

Dzisiaj wybór członków Międz. Trybunału Spraw.

London 6.2 (obsł. wł.) Rada Bezpieczeństwa nie powzięła wczoraj do późnej nocy żadnej decyzji w sprawie greckiej.

Na początku zebrania delegat polski Modzelewski poprosił o pięciuminutową przerwę w celu naradzenia się nad polską propozycją.

Przerwa trwała do godz. 24-ej, po-

czym przewodniczący ogłosił odroczenie obrad do dnia dzisiejszego.

London 6.2 (obsł. wł.) Rada Bezpieczeństwa zbierze się dzisiaj późnym wieczorem. Mówi się o możliwości kompromisu.

Dziś nastąpi wybór członków Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

Syria i Liban domagają się wycofania wojsk angielskich i francuskich

London 6.2. (Obsł. wł.) Wczoraj wpłynęły nowe dwie skargi do Rady Bezpieczeństwa ONZ. Są to skargi Syrii i Libanu, domagających się wycofania przebywających tam wojsk brytyjskich i francuskich.

Skargi zawierają następujące argumenty: pomimo zakończonych operacji wojennych wojsk brytyjskie i francuskie stale tam przebywają, co powoduje zatargi z ludnością miejscową i grozi niepokojem, oraz podważa suwerenność tych państw.

„Wszystkich rozstrzelac, jencow nie brac, Warszawe zrownac z ziemia“

Proces w Norymberdze ujawnił rozkaz Himlera

London 6.2. (Obsł. wł.) W procesie norymberskim na skutek staran prokuratury polskiej badany był gen. von Bach, burzyciel Warszawy, morderca i jej osławiony grabieżca.

Von Bach w sześciogodzinnym zeznaniu potwierdził fakt masowego rozstrzeliwania ludności cywilnej i dzieci na rozkaz Himmlera. Rozkaz

ten brzmiał dosłownie: «Wszystkich rozstrzelac, jencow nie brac, Warszawe zrownac z ziemia».

Wysiedlenie ludności z miasta miało na celu całkowite splądrowanie mieszkań.

W tymże dniu procesu oskarżenie omawiało akty terroru i prowokacji SS w Danii.

Kto uciekał wraz z Niemcami

nie zasługuje na opiekę

London 6.2 (obsł. wł.) Na wniosek Związku Radzieckiego w Radzie Politycznej ONZ przy omawianiu sprawy uchodźców postanowiono wyłonić komisję, która zbadała całość zagadnienia.

Chodzi tu mianowicie o tych, którzy

ONZ wypowie wojnę szczyrom

London 6.2 (obsł. wł.) Delegat angielski w ONZ Noel Baker zgłosił wniosek, wzywający do walki ze szczyrami. Walka z tą plagą jest możliwa tylko w skali międzynarodowej.

Zony — Szkolki przyjadą do kraju

London 6.2 (obsł. wł.) Delegat polski do ONZ nawiązał w Edynburgu kontakt z przebywającymi w Szkocji Polakami, których wezwał do powrotu do kraju.

2 tysiącom Szkotek, które wyszły zamaż za Polaków, zapewnił dobre przyjęcie w Polsce, rozwiewając ich nieufność.

Rok Kosciuszowski

W Krakowie wkrótce rozpoczyna się wielkie uroczystości ku czci Kościuszki z racji przypadającej w tym roku dwuchsetnej rocznicy urodzin bohatera narodowego.

Uroczystości Kosciuszkiowskie trwać będą do października rb. Protektorat nad uczczeniem 200-iej rocznicy urodzin wielkiego Polaka objął Prezydent Bierut. (PAP)

W obcej służbie

London 6.2. (obsł. wł.) Podczas szalejącej nad kanałem burzy piorun uderzył w bombowiec z załogą polską. W wyniku eksplozji cała załoga zginęła.

Demokracja walcząca da światu ere pokoju i dobrobytu

Z Międzynarodowego Kongresu b. więźniów faszyzmu

Z odbywającego się w Warszawie Kongresu b. więźniów politycznych, z którego ogólne sprawozdanie zamieściliśmy uprzednio, podajemy szereg wyjątków z przemówień powitalnych uczestników i zaproszonych gości.

Obrady zagał przewodniczący delegacji polskiej ob. Cyrankiewicz, mówiąc m. in.:

„Wolność własnych narodów widzieć będziemy w poszanowaniu wolności innych narodów; pokój świata — w zgodnym współżyciu narodów. Próbnym odrodzenia się faszyzmu pod każdą postacią przeciwstawimy walkę pod hasłem «nigdy więcej faszyzmu».

„Zawsze pamiętać będziemy o tym, jak olbrzymimi ofiarami został okupiony i wywalczony obecny, nowy, wolny świat. Jeśli nowe życie ma

mieć swój sens, to streszczać się ono winno w walce z faszyzmem oraz w walce o postęp i pokój świata“.

W imieniu rządu R. P. powitał Kongres premier Osóbka-Morawski: „Wasza Międzynarodówka prześladowanych przez faszyzm, która skupi wszystkich więźniów obozów niemieckich — komunistów, socjalistów, demokratów, niech będzie wielkim przykładem dla innych międzynarodówek, które mają ugruntować trwały pokój międzynarodowy i szczerą braterstwo i współpracę między narodami, aby tym razem słowa: „Nigdy więcej wojny“ nie były tylko szlachetnym hasłem, ale rzeczywistością lepszego Jutra Ludzkości“.

Przemówienie powitalne wygłosił do delegacji zagranicznych min. Rzymowski:

„Faszyzm militarnie zwyciężony

nie znikł z powierzchni ziemi. Żyje jego drżące zarodki wśród reakcyjnej mniejszości, żyje w rojeniach rasowej wyższości, żyje w demoralizacji i dekadencji okresu powojennego, żyje w knowaniach wielkich trustów i karteli.

Mówiłem o tym niedawno na trybunie Organizacji Narodów Zjednoczonych i powtarzam to obecnie tutaj, faszyzm czeka aż świat o wojnie zapomni“.

W imieniu b. więźniów faszyzmu zabrał głos amb. włoski w Warszawie, Reale:

„Muszą być usunięte źródła, z których zrodził się faszyzm; należy stworzyć we wszystkich krajach taki ustrój społeczny, by nie było nędzy robotników, chłopów, urzędników obok ogromnych bogactw spekulantów i tych wszystkich, którzy żerują na nieszczęściu narodowym. Demokracja, jaką tworzymy, winna być nie bezczynną i słabą, lecz demokracją walczącą, postępową. Tylko demokracja takiego typu stworzy światu erę pokoju i dobrobytu“.

W drugim dniu obrad

Onegdaj, w drugim dniu trwających w Warszawie obrad Międzynarodowego Kongresu b. więźniów politycznych obozów hitlerowskich, dłuższe przemówienie wygłosił ob. Cyrankiewicz, sekretarz generalny PPS, domagając się utworzenia światowej Federacji b. więźniów politycznych obozów hitlerowskich.

Mówca domagał się również gorąco jak najsurowszego wymiaru kary na zbrodniarzach hitlerowskich.

Majdanek celem licznych wycieczek

W Lublinie odbyło się zebranie Towarzystwa Opieki nad Majdanem.

Ze złożonych sprawozdań wynika, że teren b. obozu koncentracyjnego i muzeum na Majdanku odwiedziło w czasie od dnia 15 lutego do 31 grudnia 1945 r. 3 176 wycieczek, t. j. ponad 250 tys. osób.

Polska służba zdrowia otrzyma 400 ciężarówek UNRRA

Polska Służba Zdrowia otrzymuje od UNRRA 400 samochodów ciężarowych, z otrzymanego taboru Ministerstwo prześle ponad 300 ciężarówek województwom i powiatom na użytek publicznej Służby Zdrowia,

Przegląd prasy

Gdzie leży przyczyna?

Inicjatywa PPS, zmierzająca do wyjaśnienia politycznej gry uprawianej przez PSL i oczyszczenia przedwyborczej atmosfery w łonie demokratycznych stronnictw polskich, spotkała się z uznaniem całego społeczeństwa. „Życie Warszawy“ pisze prosto:

„Czy blok wyborczy ma być tylko doraznym porozumieniem, prowadzącym się do nowego podziału mandatów, tek ministerialnych i przydziału „ciepłych“ posad? W żadnym wypadku nie. Tu chodzi o rzecz bezporównania ważniejszą: o skupienie wszystkich sił demokratycznych wokół wspólnego programu polityczno-społecznego i gospodarczego, zakreślonego na daleką metę, o współpracę wszystkich sił demokracji polskiej.“

Tu chodzi o usunięcie wszystkiego co tę współpracę od pewnego czasu hamuje, o stworzenie atmosfery porozumienia, zgody a nawet — przyjazni. Bo tylko w takiej atmosferze tylko ta współpraca silni — podobnie możemy zadaniom“.

Stąd też wysuwanie redukcji ministerstw na czoło zagadnień ogólnopanstwowych jest nie zręcznym chwytem propagandy wym PSL, pisze dalej „Życie Warszawy“.

Przeciwnicy pewnych ministerstw usiłują wysuwać obliczony na łatwą popularność argument oszczędności. Zauważmy, że włączenie niektórych ministerstw, jako departamentów, do innych dałoby być może pewną oszczędność, ale te drobne w gruncie rzeczy oszczędności mogłyby na kosztować niesłychanie drogo skutecznego zredukowania funkcji wykonywanych dotychczas przez „skasowane“ ministerstwa.

Nie demagogia, nie spór o resorty, nie wieczne reorganizacje, ale pozytywna, ofiarna praca nad zapewnieniem bezpieczeństwa, nad realizowaniem kontyngentów i usprawnieniem rozdzielnictwa, w czym administracja może okazać wiele pomocy, trudna często niepopularna praca nad uświadomieniem obywatelskim społeczeństwa — oto droga, która prowadzi do szybkiego przełamania przeżywanego przez nas po wojnie kryzysu i utrwalenia wspólnej nam wszystkim — nowej, demokratycznej Polski.

Po zgonie sępa ziemi warmińskiej

Bogata spuścizna tworca Feliksa Nowowiejskiego

Po zgonie Feliksa Nowowiejskiego, który, jak wiadomo, był synem ziemi warmińskiej, społeczeństwo i władze polskie żywo zainteresowały się spuścizną twórcą autora „Legendy Bałtyku“.

Jak się okazało, zmarły pozostawił po sobie wielki dorobek muzyczny, nieznaną szerokiemu ogółowi.

Do liczby najcenniejszych, a nie ogłoszonych jeszcze utworów F. Nowowiejskiego należą: symfonia III na orkiestrę, symfonia IV na orkiestrę, chór i tercet solistów, symfonia Pokoju, jedno oratorium, koncert fortepianowy, koncert wiolonczelowy, poemat i szereg koncertów organowych,

liczne cykle pieśni na chór, szereg innych utworów ukończonych i znaczna ilość szkiców.

Należy wspomnieć również o symfonii „Pracy Radosnej“, która została wykonana w Rzymie w przededniu wojny.

Pozostałe po zmarłym utwory muzyczne są obecnie przedmiotem skrupulatnych studiów z udziałem muzyków oraz przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Dyrektor Departamentu Muzyki tegoż Ministerstwa, mgr. M. Drobner, złożył niedawno wizytę kondolencyjną rodzinie zmarłego, zamieszkałej w Poznaniu.

2 1/2 miliona spółdzielców w Polsce

Dodatkowo wyniki zachęcają do dalszej pracy

Stan spółdzielczości w Polsce przedstawia się różnorodnie. Najlepiej rozwija się spółdzielczość w woj. centralnych. Dość łatwo reaktywowano spółdzielnie na terenach, które były włączone do Rzeszy. Najslabiej rozwija się dotychczas ruch spółdzielczy

na Ziemiach Odzyskanych i w woj. wschodnich.

Mimo wielkich trudności, ogólne wyniki organizacyjne i gospodarcze pracy spółdzielczości są dodatnie. Zorganizowanych jest obecnie 10.000 spółdzielni, skupiających ok. 2,5 miliona członków. Obrót wszystkich spółdzielni za rok ubiegły wynosi ponad 10 miliardów złotych.

Ogólna liczba pracowników spółdzielni sięga ok. 60.000 osób. Najliczniejsze są spółdzielnie handlowe. Oprócz pokazanej ilości spółdzielni pracy na uwagę zasługuje ruch spółdzielni pomocy rolnej, organizowanych przez Związek Samopomocy Chłopskiej.

W dążeniu do planowej rozbudowy organizacyjnej ruchu spółdzielczego, projektuje się zorganizowanie ponad 3.000 nowych spółdzielni oraz uruchomienie wytwórni i zakładów pomocniczych przy istniejących spółdzielniach. (PAP)

Strajk lotników zakończony

Donoszą z N. Delhi, iż strajk tysiąca lotników, należących do hinduskich sił lotniczych został zakończony.

Delegacja czeska do rokowań z Polską

Rząd czeski wyznaczył do rokowań z rządem polskim delegację w następującym składzie:

Min. spr. zagr. Jan Masaryk, wzgl. wicemin. Clementis, min. handlu zagr. Ripka, min. ośw. Nejedly, min. zdrowia Prohasko, min. aprow. Majer oraz poseł nadzw. i min. pełn. w Warszawie, Hejret.

Wojskowi lekarze radzieccy odwołani do kraju

Jak się dowiadujemy, radzieccy oficerowie-lekarze, znajdujący się w Wojsku Polskim, będą w najbliższym czasie odwołani z powrotem do Armii Czerwonej wobec uzupełnienia kadr sanitariatu przez wojskowych lekarzy Polaków.

Pomoc materialowa Anglii na odbudowę mostów w Polsce

W grudniu rząd brytyjski ofiarował z własnych zapasów dla ludności Polski różne przedmioty ogólnego użytku wartości 467,000 funt. szt.

Obecnie rząd brytyjski ofiarowuje Polsce materiały budowlane do odbudowy mostów, wartości pół miliona funtów. Materiały będą dostarczone do portów polskich na koszt angielski.

Dar ten nie pozostaje w żadnym

związku z prowadzonymi obecnie pertraktacjami w sprawie ogólnego rozliczenia z zobowiązań polskich względem Anglii.

Twoja gazeta sa „Wiadomości Mazurskie“

Czytaj je i popieraj

D Z I E Ń
OLSZTYNA**W trosce o zdrowie i przyszłość młodzieży**

Internat dla chłopców dzielnie zwalcza trudności

**Walne zebranie
T-wa Muzycznego**

W niedzielę, dnia 10 b.m. o godz. 11.30 w lokalu własnym przy ul. Myśliwieckiej 10 odbędzie się walne zebranie sprawozdawczo informacyjne T-wa Muzycznego.

Porządek zebrania przewiduje złożenie sprawozdań z działalności Towarzystwa, sprawę chóru oraz wzmożenia ruchu koncertowego.

Wszyscy członkowie Towarzystwa oraz osoby zainteresowane w sprawach ruchu muzycznego w Olsztynie są proszone o przybycie na zebranie.

**„Sluby panienskie”
na rzecz sierocińca**

W sobotę, 9 b.m. o godz. 16 zespół teatru im. St. Jaracza wystawia znakomitą komedię Al. Fredry „Sluby panienskie”, przeznaczając całkowity dochód z przedstawienia na rzecz sierocińca w Olsztynie.

Inicjatywa artystów winna spotkać się z gorącym poparciem społeczeństwa, a być może znajdzie również naśladowców.

Dzisiaj wieczorem**Teatr im. St. Jaracza**

O godz. 18.30 komedia w 5 aktach B. Shaw'a „Pigmalion”.

Kino „Polonia”

Film radziecki p.t. „Czekaj na mnie”. Początek seansów o godz. 15, 17,15 i 19.30.

Kino „Mazur”

Film prod. polskiej „Czy Lucyna to dziewczyna” z Jadwigą Smosarską. Pocz. seansów 15, 17 i 19.

Przy ulicy Tunelowej w Olsztynie istnieje zakład, założony staraniem społecznych jednostek, a zasługujący na poparcie i pomoc.

Jest to internat dla chłopców, uczęszczających do liceum pedagogicznego i, częściowo, do innych zakładów naukowych w Olsztynie.

Dyrektor Liceum ob. Nalewajk zatroszczył się przed kilku już miesiącami o polepszenie warunków bytowania swoich wychowanków i po długich staraniach, po uzyskaniu poparcia Kuratorium, dzięki znacznemu wkładowi osobistej pracy, a nawet, w początkowym stadium, włas-

nych środków materialnych — zorganizował internat.

Dzisiaj mamy tu większą ilość chłopców — przyszłych nauczycieli szkół powszechnych na naszym terenie — częściowo z najbiedniejszych rodzin warmijskich i mazurskich, częściowo poznaniaków. Są też chłopcy z innych dzielnic Polski.

Gmach duży i czysty ma jednak dotkliwie również braki: zepsute ogrzewanie centralne, zepsuta sieć kanalizacyjna i częściowy tylko dopływ wody. Remont tych urządzeń przekracza własne możliwości internatu. Szalki na ten cel maszą się jednak

znaleźć. Ktoś powinien przyjść z pomocą tej pożytecznej instytucji.

Saliki są nieduże — może nieco ciasne, w niektórych pokojach schludne pryce wznoszą się w dwóch kondygnacjach.

Z kuchni, która wydaje przeciętnie do 150 obiadów, korzystają nie tylko mieszkańcy Internatu, ale także i przychodzący uczniowie, jak również uczeniści rozmaitych kursów, organizowanych przez nasze władze szkolne.

Pod koniec każdego miesiąca kuchni brakuje już chleba kartkowego — i internat zmuszony jest kupować chleb na wolnym rynku. Stanowi to b. poważne obciążenie dla skromnego budżetu.

Ci, którym leży na sercu dobro naszej młodzieży, jej zdrowie i jej przyszłość, niewątpliwie zwrócą na internat bacniejszą uwagę, okażą mu pomoc i poparcie. J. W.

**Nowa szkoła
w Bartoszycach**

Dnia 3 d.m. w Lanc-Koronie powiatu Frydland - Bartoszyckiego odbyło się uroczyste otwarcie publicznej szkoły powszechnej.

W uroczystości wziął udział liczny zastęp młodzieży w wieku szkolnym, rodzice oraz przedstawiciele miejscowego społeczeństwa.

SLUCHAMY RADIA

Warszawa I na fali 395,8 m

Czwartek 7 bm. 6,55 hymn, 7,00 dziennik, 7,15 muzyka, 8,00 dziennik, 12,10 dziennik, 12,25 arie i pieśni, 12,50 skrzynka poszuk., 13,05 muzyka symf., 13,45 wiad. gosp., 16,00 czy wiecie, ze..., 16,20 koncert, 17,00 aud. wojsk., 17,30 „mozaika muzyczna”, 18,20 sonaty Bethovena, 18,50 skrzynka poszuk., 19,40 dziennik, 19,55 aud. z płyt, 20,45 turniej recyt., 21,00 aud. dla Polaków zagr., 22,45 ostat. wiad., 23,00 muzyka, 23,25 skrzynka poszuk., 24,00 hymn.

**Karty I kategorii
dla przesiedleńców**

Chcąc ułatwić osiedleńcom zagospodarowanie się na nowym miejscu pobytu, Min. Apropowizacji i Handlu poleciło wydawać rzemieślnikom i robotnikom fabrycznym karty I-jej kategorii w okresie 3-ch miesięcy od dnia osiedlenia się na ziemiach odzyskanych.

P.C.K. pracuje w terenie

Dzieci otrzymują lekarstwa, ubrania i czekoladę

Celem kolejnej ekspedycji kolumny sanitarnej P. C. K. w teren w ub. niedzielę była gmina Butrymy (wsie Kaletki, Przykop, Pluski i inne).

Kolumna składała się z 5 lekarzy i personelu pomocniczego. Zbadano ogółem 319 osób, udzielając porad, robiąc opatrunki, a w ciężkich wypadkach zabierając chorych do szpitala w Olsztynie.

Jak zwykle wobec szerzącej się świerzbry rozdawano mydło i znaczne ilości maści leczniczych.

Dzieci, ku wielkiej i nieklamanej radości, otrzymały czekoladę i ciepłe koszulki.

W związku z wypadkami kolumny sanitarnej P. C. K. i jej doświadcze-

niami w terenie należy podkreślić niepokojące zjawisko społeczne. Oto wszędzie ujawnia się po wsiach znaczna liczba dziewcząt, a nawet dzieci, cierpiących na choroby weneryczne. Choroby te przeważnie dotąd są nieleczone.

Są to ofiary zawieruchy wojennej, która i w innych dziedzinach poczyniła spustoszenia na naszym terenie.

PCK wypowiada walkę tym chorobom wielce zresztą uciążliwym na skutek niezgłaszania się chorych, powodowanych fałszywym wstydem.

Czynnikom sanitarnym musi w tym wypadku przyjść z pomocą samo społeczeństwo, prowadząc odpowiednią akcję uświadamiającą. J. W.

W walce zdobyliśmy wolność — 10.2.46
praca utrwaliłmy Demokrację.

Zjazd bojowników o Wolność i Demokrację w Olsztynie

Transport towarów UNRRA w Olsztynie

Brak formalnych zwolnień opóźnia rozdział żywności

W ostatnich dniach na dworzec olsztyński nadszedł transport kilkunastu wagonów towarów UNRRA: — 10 wagonów paczek „świętecznych”, 3 wagony mleka w proszku, 2 wagony konserw mięsnych, 2 wagony sardynek i wagon soków owocowych.

Nie znaczy to jednak, aby wszystkie te artykuły żywnościowe były przeznaczone dla województwa mazurskiego.

Na to, aby towary te mogły być rozdzielone między ludność Okręgu, potrzebne są oddzielne zwolnienia Ministerstwa Apropowizacji i Handlu.

Bez tych formalnych zwolnień ani miejscowa delegatura UNRRA, ani

Woj. Wydz. Apropowizacji i Handlu towarami tymi dysponować nie mogą.

Wynika z tego, że transporty, jak przyszły, tak mogą i odejść.

Ludność Okręgu zanadto już znudzona jest czekaniem na paczki i żywność, aby mógł ją i tym razem spotkać zawód.

Województwo nasze musi otrzymać przeznaczone dla niego i należne mu artykuły żywnościowe, na równi z innymi województwami.

Wierzmy, że tym razem transporty UNRRA pozostaną u nas do rozdziału wśród bardzo potrzebującej ludności. (bies.)

Jak żyje i rozwija się Pasłęk

Z wrażeń naszego wysłannika

Pasłęk — jeśli sędzić możemy z resztek wcale okazałych wystaw sklepowych i nawpół zatartych sztyków dawnych firm niemieckich — musiał być miastem o znacznym ruchu handlowym.

Dzisiaj znacznie mniejsza ilość uruchomionych sklepów wydaje się zupełnie wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb miejscowych. Ludności bowiem liczy Pasłęk niewiele.

Miasto nie sprawia wrażenia przeludnionego. Niemile natomiast uderza przygodnego obserwatora nie-

współmiernie duża liczba Niemców. Miasto jest ładne — patyna polskości i tu występuje wyraźnie po odskrobaniu bardzo zresztą prymitywnych naleciałości niemieckich.

Należałoby zwrócić bacniejszą uwagę na należyte zabezpieczenie starożytnego kościoła św. Bartłomieja, gdzie ślady kultu katolickiego są tak wyraźne, że nie dają się zatuszować przez późniejsze naleciałości niemiecko — protestanckie.

Na baszcie zamkowej powiewa dumnie chorągiew polska, lecz na dawnym, zresztą zupełnie zniszczonym, portalu zamku, figuruje nadal napis „Amtsgericht“(!). Czas usunąć ten widomy ślad minionej niewoli!

Z rozmów z mieszkańcami wynika, że życie w Pasłęku stopniowo się rozwija, nabiera barw, a wiele trudności zostało już przezwyciężonych.

Wydatnie pracuje szkolnictwo. Powiat ma już sześć szkół, zorganizowane są kursy dla dorosłych.

W Pasłęku pracuje już fabryka mebli, co stanowi poważną pozycję w dorobku gospodarczym powiatu.

Jedno zagadnienie należy poruszyć jeszcze, mówiąc o Pasłęku — sprawę t. zw. „Domu Dziecka”, którego uruchomienie oczekiwane jest z niecierpliwością przez miejscowe społeczeństwo.

Szkolnictwo posiada na ten cel pię-

Jaselka w Braniewie

Staraniem miejscowego nauczycielstwa, pod kierunkiem ob. Kwiatkowskiego, dn. 31 stycznia w lokalu szkoły powszechnej w Braniewie wystawiony zostało tradycyjne jaselka.

W niewielkiej sali zgromadziło się sporo dzieci szkolnej, która z największym zainteresowaniem przyglądała się widowisku.

Dochód z tej imprezy przeznaczony został na zakup pomocy szkolnych, względnie na założenie biblioteki.

Należy przyklasnąć tej pięknej inicjatywie miejscowego nauczycielstwa i podnieść przy tej sposobności fakt jego ofiarnej pracy nad rozwojem miejscowego szkolnictwa. Zeter

Pod Olsztynem krowy śpią w pokojach

Plaga złodziejstw utrudnia pracę rolnika

W ostatnich dniach odwiedziłem pewnego znajomego Warmiaka na wsi w pobliżu Olsztyna, gdzie spotkała mnie następująca ciekawa przygoda

Gdy wszedłem do sieni i kilka razy zapukałem do drzwi izby, zdziwiłem się, że nikt się nie odzywa, pomimo, iż dochodziły mnie z pokoju jakieś głośnie szmery. Nie mogąc się doczekać głosu ludzkiego, otworzyłem drzwi i, ku mojemu zdziwieniu, zamiast przez gospodarza—powitany zostałem przez krowę.

Zdziwiony pytam się gospodarza o powód zakwaterowania w izbie tej czworonożnej lokatorki — ponieważ wiem, że posiada dosyć miejsca dla krowy w chlewie.

— Mniejsza mom gwolt (dużo) nie na jedną, ale na porę krowów. Ale jak moi szaszodce złodzieje łukradli krowę ji żrebka, a na plonie (kolonji) zabili staruszkę łod 80 łot, jek jem nie chciała dać łostatni przerzyny, tom sę tak wystraszył, zem krówsko wprowadził do jizby, bo myślę, że tu jest pewnie przed rabuszami.

Na moją uwagę, że się zmarnuje cały pokój, otrzymałem znów odpowiedź:

Polski Monopol Tytoniowy

Zakład Sprzedaży w Olsztynie podaje do wiadomości, iż z dn. 4 lutego b. r. Zakład i sklep dotaliczny P.M.T. zostały przeniesione czasowo do lokalu przy ul. Stalina 42

Urzędy i Instytucje mogą nabywać dla swoich pracowników na zapotrzebowania, podpisane przez kierownika Urzędu następujące wyroby P.M.T.

Papierosy	Bałtyk	szt.	zł.	3.—
"	Wolność	"	"	2.—
"	Partyzant	"	"	1.20
Cygara	Kopernik	"	"	8.—
"	La Pintura	"	"	6.—
"	Ligia	"	"	5.—
"	Ciggarillos	"	"	4.—
Tabaka	Gdanska	kg.	"	100.—
"	Mazurska	"	"	80.—

Zakład Sprzedaży P.M.T. w Olsztynie

OGŁOSZENIA DROBNE

CENTRA — baterie - latarki - żarówki - anody igy gramofonowe. Przedstawicielstwo i wyłączna sprzedaż na woj. Pomorskie i Mazurskie. F-a Zbigniew Małski w Toruniu, ul. Królowej Jadwigi 7. Wysyłamy za zaliczeniem. (124-4)

SPÓŁDZIELNIA Powszechna „Zjednoczenie” w Szczytnie poszukuje pekarza-cukiernika na stanowisko kierownika piekarni s.p. ośdzielezej. Mieszkanie zapewnione. Warunki pracy do umowy. Najchętniej zatrudni się Polaka pochodzącego z tych terenów Mazuraj. Wiadomości udziela Zarząd Spółdzielni, Szczytno ul. Stalina 45. (135)

URZĘDNICZKA poszukuje pokoju przy rodzinie Olsztyn, ul. Stalina 30. B. N. (134)

— „Jizby nie żaluję, jek dyle (podłoga) ji tapety zgniją, to dom zrobi nowe, a jekbym łutraczył krowę, to bułaby dłożo bżeda bez mleka, a drugi krowy bym wnet nie dostał.

Pewien osiedleńca zresztą, w innej wsi, codziennie na noc sprowadza swą krowę po schodach do piwnicy. Ludzie wymyślają różne sposoby, by swą chudobę zabezpieczyć przed złodziejami, gdyż krowa w obecnych głodowych warunkach na wsi — to podstawa wyżywienia całej rodziny, a często i kilku rodzin.

Znam rolników, którzy co tydzień kilka razy odbywają daleką podróż do Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Olsztynie z prośbą o przydział krowy, pragnąc jej, jak zbawienia

W walce o bezpieczeństwo ludności

M.O. wylapała dwie bandy rabusiów

W toku akcji, zmierzającej do przywrócenia normalnych warunków bezpieczeństwa w Okręgu Mazurskim, zatrzymano 5-ciu osobników z bronią w ręku na terenie wsi Orzechowa Góra, pow. Olsztyn, u których w mieszkaniu znaleziono karabiny, granaty i różne przedmioty pochodzące z rabunku.

Zatrzymani zostali: Leopold Wojnowski, Czesław Wasowski, Adam Matuszewski, Leonard Kosiorek i Wacław Glinka.

Wszystkim zatrzymanym udowod-

„Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie przypomina ponownie pracodawcom o obowiązku zgłoszenia do ubezpieczenia pracowników, przedłożenia wykazów stanu zatrudnienia oraz opłacenia składek. Ubezpieczalnia uprzedza, że w stosunku do opornych pracodawców zastosuje ustawowe środki karne”.

(132) Ubezpieczalnia Społeczna.

Sport w skrócie

W Zakopanem rozgrywane są obecnie mistrzostwa Polski w narciarstwie w konkurencji międzynarodowej.

W biegu na 18 km. zwyciężył Czech Cerdal przed Matuszynym (Polska) i Dziedzicem (Polska). Mistrz świata Orlewicz spóźnił się na start i zajął dopiero 26 miejsce z czasem o minutę lepszym od zwycięscy.

W kombinacji norweskiej pierwsze miejsce zdobył St. Marusarz przed Dziedzicem i Sliwką (Cz.).

Konkurs skoków wygrał również Marusarz przed Samkiem, (P)

Kolczyński ukazał się po 6 latach na ringu w spotkaniu Grochów — BOS, zwyciężając swego przeciwnika już w pierwszej rundzie.

Mistrz Europy nie wykazał jednak formy przedwojennej.

duszy. A gdy wreszcie to szczęście osiągną, wtedy żyją w bezustannym lęku przed kradzieżą.

Stan bezpieczeństwa w powiecie olsztynskim, a zwłaszcza w wioskach podmiejskich, jeszcze bardzo szwankuje. Całe społeczeństwo winno jak najintensywniej współpracować z władzami bezpieczeństwa w tępieniu tych szkodników cudzego mienia, donosząc o każdej kradzieży, bez względu na stanowisko i pochodzenie sprawcy.

Powojenna fala złodziejstwa i huliganstwa musi być opanowana. Rolnik, jeśli ma nas wykarmić — musi mieć zapewniony spokój i bezpieczeństwo.

A. S.

niono udział w napadach rabunkowych i gwałtach.

Ponadto w okolicy Dobrego Miasta ujęto ukrywającego się Józefa Powińskiego, który był zatrzymany przez M. O. za udział w napadach rabunkowych i zbiegł w swoim czasie.

Obecnie, po wykryciu jego kryjówek stanie on przed sądem doraźnym wraz z innymi zatrzymanymi członkami bandy.

Czy wiecie, że...

Okręg zaludniony jest tylko w 30 proc

Według danych statystycznych liczba mieszkańców w granicach obecnego okręgu Mazurskiego wynosiła: w roku 1933 — 915.000; w roku 1936 — 941.000. Obecnie okręg liczy łącznie Polaków (przybyłych ostatnio i miejscowych) oraz Niemców około 332.000.

Gęstość zaludnienia na 1 km. kwadr. w roku 1933 wynosiła 48

mieszkańców, w roku 1936 — 50 mieszkańców. Obecnie cyfra ta sięga zaledwie 18 mieszkańców na 1 km kwadr.

Jak widzimy z podanych cyfr, musimy włożyć wiele wysiłku, aby okręg Mazurski pod względem zaludnienia doprowadzić do jego możliwości chłonnych. (jg)

Stosownie do ogłoszonego w Monitorze Polskim obwieszczenia Ministerstwa Skarbu — Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń

REJESTRACJE POLIS ZYCIOWYCH

sprzed 1. września 1939 r. przeprowadza

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEN WZAJEMNYCH (P. z. U. w.)

Na terenie Województwa Mazurskiego rejestrację prowadzi następujące placówki P. Z. U. W.

Inspektorat Wojewódzki w Olsztynie ul. Marsz. Stalina Nr. 42, oraz Inspektoraty Powiatowe: w Biskupcu ul. Chrobrego Nr. 17, w Braniewie ul. Roli Zymierskiego Nr. 45 a, Licbarku ul. Gdańska Nr. 20, w Luczanach ul. Konarskiego Nr. 58, w Morągu ul. Zymierskiego Nr. 3, w Niborku ul. Traugutta Nr. 28, w Ostródzie ul. Wankowicza Nr. 8, w Piszku w gmachu Starostwa Powiatowego, w Pasłęku ul. Zamkowa Nr. 1, w Rastemborku ul. Mickiewicza Nr. 8, w Suszu ul. Mickiewicza blok 2, w Szczytnie ul. Konopnickiej Nr. 6, w Węgorzku ul. Pionierów Nr. 8, w Żądzborku ul. Lenina Nr. 39.

P. K. O. przeprowadza rejestrację swych polis we własnych placówkach terenowych.

Rejestracja trwa do 31. lipca 1946 r.

(130-2)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.